

FRA VIKINGER TIL SUTREKOPPER

Ja, slik kan det visst gå. Den en gang så stolte nordboer, som reiste rundt i skip over store deler av den nordlige halvkule, bosatte seg på Grønland og Island og sågar fant veien helt frem til Vinland, er nå redusert til en egosentrisk, navlebeskuende sutrekopp, som elsker å plassere seg selv i en offer-rolle, for å skaffe seg mest mulig sympati, slik at han kan få viljen sin gjennom at andre skal synes synd på han. ”Se på meg, se hvordan jeg lider og se hvor fælt jeg har det. Nå MÅ storsamfunnet gripe inn og ta vare på stakkars meg, før det går alldeles gæli”. Joda, det er en fin utvikling for Ola Nordmann det her.

Og ingen steder er vel dette mer påtagelig enn i skogbygda Slettås i Trysil, der sutringa over noen få ulvers tilstedeværelse, nå har pågått i flere år. De fleste vil kanskje tenke at tryslingen er et skikkelig hardbarka folkeslag, vant til 40 minusgrader og 2 meter snø om vinteren, som jobber stenhardt året rundt, er nøysommelig og aldri surver og klager. Joda, slik VAR det kanskje en gang i tida, langt tilbake i tida.. Men ikke nå mer.

Nå kan nærværet av en flokk ulver bokstavelig talt forandre ei hel bygd om til sutrekopper, som gang på gang står frem i media å surver og griner over hvor fælt de har de med disse ulvene i skogene rundt seg. Hylekoret vil visst ingen ende ta, og det er prøvd alt i fra aviser og tv, til politikere og myndigheter, for å få gjort noe med ”ulveplagen” der borte i skogen.

Vi skriver altså 2013 og folk har ikke kommet lengre enn at de skal gjøre som man gjorde for 100-150 år siden, nemlig utrydde alt med tenner og klør, slik at skogen er kjemisk rensert for dyr som er en ”plage” for folk, og da spesielt den store, stygge ulven, som i følge alle folkeeventyr og skrekkhistorier, nok er verre en ”Puken sjøl”. Det kan nemlig virke slik, at man i disse skogkledde traktene nordvest i Trysil, fremdeles ikke har fått tilgang på internett, eller i hvert fall ikke lært seg å bruke det, for man er visst ikke fysisk i stand til å gå inn og google ”ulv, atferd”, slik at man kan LÆRE seg noe om disse dyrene. Neida, her skal det ikke læres noen ting, her skal det skytes, fordi skogen (dvs. elgen), DEN har vi ”eiendomsrett” på.

Man spiller på ulvefrykten, men det er kun et spill for galleriet, fordi frykt, DET går det an å gjøre noe med. HVIS MAN VIL. Men viljen er ikke til stede, man mistror forskere, økologer og biologer, og man tror heller på gamle sagn og eventyr, man hauser opp hverandre og spiller på frykten for alt man kan, men alle vi som er i stand til å se gjennom denne staffasjen, ser jo at den EGENTLIGE årsaken ligger helt andre steder enn i frykt og redsel.

I Trysil er jo elgjakta viktigere enn alt kan det se ut som, og når det går en flokk med ulver vest i Trysil, som jakter elg, og da blir en KONKURRENT til elgjegeren, ja – da ser man rødt, og da skal det helst frem med kuler og krutt for å fjerne konkurrentene. Det er ikke å slå under en stol at den aller, aller største ulvemotstanden, den kommer nettopp fra jegermiljøene. For SÅ sterk er arrogansen og selvforherligelsen i deler av disse miljøene at de har glemt en jegers opprinnelige ”mantra”, nemlig at man skal kun jakte på naturens OVERSKUDD. Og er det ikke overskudd, så skal man av respekt for naturen, heller ikke jakte, evt. senke kvotene.

Rovdyrene har en ytterst viktige rolle i naturen. De er med på å skape balanse, en balanse som i det moderne Norge er helt fraværende, nettopp fordi vi har jaktet ned bestandene av spesielt de store rovdyrene, til nesten ingenting. Hjortedyrbestandene er enorme. På 50-tallet skjøt man ca. 5000 elg i elgjakta, de siste årene har man ligget på tett oppunder 40 000 elg hvert år. En eksplosiv utvikling. Når ulven er borte, så tar rødreven og andre mindre rovdyr over, og vi har derfor bl.a. over en kvart million rødrev i Norge, noe som igjen tærer hardt på bestander

av fugler og mindre pattedyr. Ulven fortrenger rødreven og dermed vil rødrevstammen minke på sikt i ulverevirene, noe som igjen er med på å skape den balansen naturen trenger. De store rovdyrene er viktige elementer i vår fauna, men det gir folk flest blanke i, fordi de fleste tenker kun så langt som nesen rekker, nemlig på seg selv og på sitt. Det er knapt en sjel som gidder å sette seg inn i økologi, fauna og hvordan naturen fungerer. Det finnes null respekt for skog og dyr, ingen ydmykhet, og man tar alt for gitt. Man ser på skogen og dyrene der som "sine". Disse folka har visst eiendomsrett til alt som lever kan det virke som. Og når man ikke får viljen sin, dvs. kan skyte ut disse plagsomme konkurrentene (ulvene), så gjelder det om å surve og grine i media, spille på frykt for alt det er verdt, i håpet om å få politikerne over på sin side, slik at man kan få "fellingstillatelser" og kan få drept disse fantastiske rovdyrene.

Tryslingen sier ofte at han er glad i skogen og naturen, men det er bare tull, med mindre man faktisk er glad i ALT i naturen. Man kan ikke velge bort enkelte dyr man ikke liker, eller som er konkurrenter til oss mennesker, og fremdeles påstå man er glad i naturen. Da er man intet annet enn en løgner, fordi det eneste man er glad i da, det er det som gagnar en SELV. Og det er nettopp der så mange feiler. De ser kun seg selv og sine egne interesser, og de er ikke i stand til å se videre enn som så. For hvis de hadde gjort det, så hadde de sett at de store rovdyrenes oppgave er å gjenopprette balansen i naturen. Da hadde de RESPEKTERT tilstedeværelsen av ulven og ikke survet i avisen over "tapt elg". Men dette ser vi ingenting til i Slettås.

Her er noen råd i så måte, for de som klarer å ta dem til seg:

1. Man skal respektere alt liv i naturen, vise ydmykhet overfor skaperverket, og vite at vi som mennesker har en etisk og moralsk plikt til å ta vare på naturen, ikke minst med tanke på kommende generasjoner og med tanke på selve "livskvaliteten" til Moder Jord.
2. En jeger forventes å ha stor etisk og moralsk tankegang, faktisk enda større enn "folk flest". Man skal jakte med respekt og ydmykhet. Man skal verdsette og vise takknemlighet når man feller et dyr, og man skal GI NOE TILBAKE. Det vitner om en stor respekt for naturen, når man er i stand til å gi noe tilbake, det være seg hjertet til dyret man har drept, medbrakt mat, eller andre ting. Denne lille, symbolske handlingen gir en fred i hjertet og i glede og takknemlighet over at naturen har skjenket en kjøtt og mat på bordet, så gir man litt tilbake. Dette er noe flere burde prøve...enten man jakter, fisker, plukker sopp og bær eller bare er i naturen. Gi noe tilbake, og kjenn hvor godt det er.
3. Vi burde tenke litt mindre på makt, penger og alt hva vi skal "ha". Det moderne mennesket er blindet av sin hunger etter penger, så blindet at vi kjører over alt og alle, bare for å grafse til oss noen kroner til. Dere skogeiere, som tjener store penger på jaktrettigheter, jaktkort osv., hva med å innse at naturen har vært her både før dere og den vil her etter dere. Dere EI ER ikke skogen, selv om et papir sier så, fordi ingen av dere lever så lenge som det skogen gjør allikevel. Man ikke EIE naturen, bare "låne" den for en begrenset tid. Ydmykhet og respekt, la naturen komme FØRST, også være fornøyd med elgkvotene uansett hvor de blir. Ja, det er naturlig at det vil være noe mindre elg i et ulverevir, men det er ingen grunn til å surve og sutre i media over pengene du går glipp av. Se det positive i ulvenes tilstedeværelse, fordi det er nemlig positive ting, hvis man evner å se etter det.
4. Slutt å spre frykt om de store rovdyra, og spesielt om ulven. I stedet for å syte i avisene over hvor redde dere er dette dyret, hvorfor ikke tilbringe 5 minutter på internett og LÆRE seg litt om ulvens atferd? Det er ikke SÅ vanskelig akkurat, og det

finnes en mengde med god informasjon om ulveatferd å lese på nettet. Det sies at man skal ”respektere at folk er redde”, men der er jeg faktisk uenig. Så lenge folk IKKE VIL gjøre noe med frykten, IKKE er interessert i å lære seg noe om ulveatferd, og IKKE vil ta til seg noen ting av det som kommer fra forskermiljøene mht. ulvens atferd, så fortjener de rett og slett ingen respekt mht. sin såkalte ”frykt”. Da er det nemlig slik at de VIL frykte, fordi de er jo tydeligvis overhodet ikke interessert i å gjøre noe med frykten. Alle typer fobier kan det gjøres noe med, enten det er skrekk for høyder, åpne plasser, edderkopper, hunder, eller ulv. Har vi sett noen vilje fra folk i Slettås til å gjøre noe med sin påståtte frykt? NEI. Ingenting. Men som vi vet, årsaken til den påståtte ulvefrykten, har svært lite med frykt å gjøre. De frykter ikke ulven, men de frykter at elgkvotene går ned, at harehundene ikke kan løpe løse i skogen, og de frykter tap av penger pga. mindre salg av jaktkort osv.

Ulve-hysteriet i Slettås vil visst ingen ende ta, og det er stadige fremstøt i media og aviser om hvor fælt de har det med denne ”ulveplagen” sin. Men hva består i praksis denne ”ulveplagen” av? Jo, en såkalt frykt (som ingen vil gjøre noe med), man kan ikke slippe løs hunden i skogen, og man får lavere kvoter i elgjakta. I tillegg vil noen rike skogseiere, tjene noen kroner mindre, og de som ikke gidder å ha sauene sine innenfor rovviltgjerdet i Flendalen, løper en viss risiko med å ha dem løse i ulvereviret. Dette er ærlig talt sutring for ingenting!

Tåler man man virkelig ikke en ”naturlig natur” i Slettås? Tåler man ikke at rovdyrene forsyner seg først av elgene? Tror man at man EIER alle elgene som ferdes i skogen? MÅ man slippe bikkja si løs i et ulverevir? Javisst, ”MÅ” man alt dette, om man ikke eier respekt for skogen, og ikke eier ydmykhet i forhold til naturen og dyrelivet der. Fordi da kan man kjøre på akkurat som man vil, og naturen – DEN skal tilpasses oss den, fordi vi mennesker – vi står visst OVER naturen vi.

Slik kan det se ut som holdningene er i Slettås – i år 2013. Man skulle kanskje tro at disse holdningene hørte hjemme i middelalderen, i en tid der økologi, forståelsen for symbiosen artene i mellom og viktigheten av en natur i balanse, var begrep man ikke kjente til, men slik er det altså ikke. I Slettås er man tydeligvis ikke interessert en gang i å lære seg noe om disse tingene. Man planter hodet godt ned i sanda, stikker fingrene langt inn i ørene, og gjør alt man kan for å overdøve vett og fornuft, fordi når man har bestemt seg, ja – da er det ingen i hele verden som skal få forandret på ens middelalderske syn. Det er vel på tide at man i Slettås også får kravlet seg over til år 2013 de også, og kvitter seg med dette middelalderske synet på natur og ulv. En natur MED ulv er faktisk en natur som er i balanse, er ikke DET positivt? Vær glad for ulven, den har en plass i skaperverket, og det gjelder ikke bare i Russland og Canada, men likeså vel her i Norge. Ulven har vært her i uminnelige tider, og den hører naturlig til her.

Vis respekt overfor skogen og ulven. Fordi det vi – menneskene – gir ut til naturen, uansett om det er ”godt eller vondt”, det vil vi høste tilbake.

Skrevet av Lars-Erik Lie
Leder for ”Bygdefolk for Rovdyr”
www.bfornorge.no